

αφτί

Παρασκευή, 6 Απριλίου 2012

3:07 μμ

Σημασία

1. Το όργανο της ακοής, με το οποίο αντιλαμβανόμαστε τους ήχους. Το αρχαίο ους.
2. η ακοή μια από τις 5 αισθησεις
3. Η μουσική αντίληψη (πβ. έχει καλό αφτί)
Εχεικαλο αφτι όπως λεμε και έχει καλή φωνή, πιάνουν τα χέρα του κλπ.

Παλαιοτέρα ίσχυε η γραφή **αυτί** . Όμως μας φαγαν τὰ' αυτια και μας ριξανε στ' αφτιά.
Αναλογο έγινε και με τα αυγά που έγιναν αβγα. Τα αυγά ματια τωρα ειναι αβγά ματια και βγάζουν τα ματια ... των παλαιοτέρων.

Εγκυκλοπαιδικά

Αφήνω τα της λειτουργίας τους ωτος στους ωτορινολαρυγγολόγους.
Ως λέξη το ους γεν ωτος δοτ. ωσίν
Απανταται από τον Ομηρο, Ο Οδυσσεας “κηρὸν ἐπ’ ὠσὶν ἄλειψεν” (Οδύσσεια. Ι.ε) δηλ
αλειψε με κερι τα αυτια των συντροφων του για να μην ακουν το μαγευτικο τραγουδι των
σειρήνων.

Ετυμολογία

Από τον πληθυντικο του ους τα ωτια Τα -ωτια -- ταουτια - ταφτία> τα αφτιά> τ' αφτί.
Η σχολική ορθογραφία δέχεται τη γραφή αυτί.

Συνώνυμα

Ωτίον , ωτία

Το ωτιον πληθ. ωτία διατηρείται στην ποντική διαλεκτο
πρβλ . τραγουδι
από δα κί'εφκα μην πας
κοφτ'τα ωτια σου ο ποππάς

Φράσεις

Αχρις αμφωτιδων

αναλογο του NE μεχρι τὰ' αφτια και ναυτ μεχρι τα μπούνια

Μου πηρε τ' αυτιά

Επήρε τα αφτια
Από το επαίρω= σηκώνω (πβλ. επαρση σημαίας)
Σήκωσε τ' αυτιά μου, με εκανε να τεντώσω τ' αυτιά μου.

Ομιλει εις ωτα μη ακουοντων

Αναλ. Του κν. Στου κουφου την πορτα οσο θέλεις βρόντα.

Ο εχων ωτα ακούειν, ακουέτω

οποιος εχει αφτια ας ακούει.

Εκλινε ευήκοον ους

Πβλ. Ικτευομεν οι δουλοι σου και κλινομεν γόνυ καρδιας ημων, **κλινον** το ους σου αγνή και
σωσον τους θλιψεσι βυθιζομενους ημας.

παρέχειν τὰ ὦτα

προσέχω πβ. Το λογο του Μαρκου Αντώνιου στον «Ιούλιο Καισαρα» Πραξη ΙΙΙ σκηνη 2. του Σεκσπηρ
«Friends, Romans, Countrymen **lend me your ears!**» τουτέστιν προσέξτε με!.

τὰ ὦτα ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχοντες

σκυβωντας το κεφαλι ώστε τα αφτια να πληρσιασουν τους ὠμους ὅπως ο σκυλος που τον εδειραν

Ωτιον

Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ **ὠτίον** τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος
Κατὰ Ιωάννην, 18:10

καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ **ὠτίον**.

Ματθαῖος, 26:51

λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ **ὠτίον**· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

Ιωάννης, 18:26

Βιβλικά ὦτα

Ψαλμοί, 33:16 ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δεήσιν αὐτῶν

Ψαλμοί, 57:5 θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὀφείως ὥσει ἀσπίδος κωφῆς καὶ βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς

Ψαλμοί, 113:14 ὦτα ἐχουσὶν καὶ οὐκ ἀκουσονται· ῥίνας ἐχουσὶν καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται

Ψαλμοί, 129:2 κυριε εἰσακουσον τῆς φωνῆς μου γεννηθῆτω τὰ ὦτα σου προσεχόντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου

Παροιμίαι, 18:15 καρδία φρονιμοῦ κτάται αἰσθήσιν ὦτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἐννοίαν

Παροιμίαι, 21:13 ὅς φράσσει τὰ ὦτα τοῦ μὴ ἐπακουσαι ἀσθενούς καὶ αὐτὸς ἐπικαλεσεται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακουών

Παροιμίαι, 23:9 εἰς ὦτα ἀφρονὸς μὴδὲν λέγε· μὴποτε μὲκτερισθῇ τοὺς συνετοὺς λόγους σου

Τι μου τρῶς τὰ ἄφτιά

Τρώω = καταστρέφω, βλάπτω, ενοχλῶ, αλλοιώνω.

Πβλ. Να τρώει σκουριά τὸ σίδερο κι ἡ γῆς τὸν ἀντρωμένω

κατι πηρε τ' ἀφτί μου

Ἀκουσα, χωρὶς νὰ προσεχω ἰδιαιτερα, καποιες διαδόσεις.

εἰμαι ὁλος ἀφτιά

Εἰμαι διατεθιμένος νὰ σε ἀκουσω με προσοχή.

εστησε ἀφτι

Τὸ ὀρθιο, ἀφτι υποθιθεται ὅτι ἀκουει προσεκτικότερα.

καὶ οἱ τοῖχοι ἐχουν ἀφτια

Προσοχη αὐτὰ που λεμε μπορει νὰ τὰ ἀκουδει καποιος ἀνεπιθυμητος.

δεν ἰδρωνει τὰ ἄφτι του

Δεν συγκινεῖται ἀπὸ τὰ λεγομενα.

ἀπὸ τὸ ἓνα ἀφτι μπαινει καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βγαινει

Ἀγνοεῖ τὰ λεγομενα ἀναλογό : Μπενάκης - Βγενάκης.

βαζω ψυλους στ' ἀφτια

Βάζω υποψιες σε καποιον

μου μπηκαν ψυλλοι στ' αυτια

Ἀρχισα ἐγὼ νὰ υποψιάζομαι

ριχνω τὰ ἀφτια μου

Μειωνω τὴν ἐπαρση μου ὅπως τὸ δαρμένο σκυλι.

του ριξανε στ' ἀφτια

Τὸν δειρανε! Τὸ κτυπημα στα αυτια ποναει πολύ.

χρωμενος ως τὰ ἀφτια

Βλ. αρχ αχρς αμφωτίδων και το Ναυτ. Ως τα μπούνια.
Πνιγμενος στα χρέη.

δεν πιστευω στ αφτια μου

Ακουω απιστευτα πραγματα.

μη με γελουν τα αφτια μου;

Ακουω απιστευτες ειδήσεις.

κοκκινιζω ως τ' αφτια

Από την ντροπη μου πβλ. Αιδως Αργειοι.

εχε τα αφτια σου ανοικτα

Προσεχε σ' αυτά που λέω

χαιδευω τα αφτιά

Λεω πραγματα ευχάριστα και κολακευτικα για να εξαπατήσω καποιον
Βλ

Τα πόδια μου καήκανε σ' αυτή την ερημιά
η νύχτα εναλλάσσεται με νύχτα

τα νέα που σας έφερα σας **χάιδεψαν τ' αυτιά**
μα απέχουνε πολύ απ' την αλήθεια

θα σου κοψω τα αφτια

Θα σε τιμωρησω. Πρόδρομος τιμωρία της διαπομπευσης. Όπως και η ρινότμηση.
Πβλ. Το Ποντικόν :

Εγώ ποπάς κι ίνουμει

από δα κι έφκα μην πας
κοφτ' τα ωτια σου ο ποππάς

απο τ' αφτί και στο δάσκαλο

Θα σε καταγγειλω και θα σε προσαγω αμέσως για τιμωρια.

απο το στόμα σου και στου θεου τ' αφτί

Είθε να εισακούσθαι αυτό που είπες.

κουφό του πονηρού τ' αφτι

Να μην παρει ειδηση ο διαβολος την κακη αυτή σκεψη

Του τράβηξε τ' αφτί

Τον τιμώρησε

κάτι πήρε τ' αφτί μου

κάτι άκουσα ·

έχει γερό αφτί

ακούει καλά ·

είναι περήφανος στ' αφτιά

δεν ακούει καλά

μου 'φαγε τ' αφτιά,

Με κούρασε με τη φλυαρία του ή με ζάλισε με τις συνεχείς και επίμονες παρακλήσεις ή
προτροπές του ·

Απ' το στόμα σου και στου Θεού τα' αφτί

(ευχή), να βοηθήσει ο Θεός να γίνει αυτό που είπες ·

Δεν ιδρώνει το αφτί του

αφιαρρεί, δεν πτοείται

Του μπήκαν -ψύλλοι στ' αφτιά

υποψιάστηκε

Είμαι όλος αφτιά,

σε ακούω με προσοχή

Γελούσαν και τα αφτιά του

για όσους εκδηλώνουν υπερβολική χαρά ·

στήνω ή βάζω το αφτί μου

κρυφά, κρυφακούω

Του έδωσα στ' αφτιά

τον τιμώρησα, τον εκδικήθηκα σκληρά, τον επέπληξα πολύ αυστηρά

ως ή μέχρι τα αφτιά

για να δηλώσουμε το ανώτατο σημείο

κλείνω τα αφτιά μου

Αρνούμαι να ακούσω ή να πληροφορηθώ κάτι δυσάρεστο ή επικίνδυνα δελεαστικό ·

μπαίνουν ψύλλοι of αφτιά μου,

αρχίζω να υποψιάζομαι, να υποπτεύομαι κάτι που με κάνει ν' ανησυχώ

Πβλ. Τραγουδι:

ψύλλοι στ' αυτί μου μπήκανε

πως καποιος άλλος ητανε.

Βάζω σε κάποιον ψύλλους στ' αφτιά,

τον κάνω να αρχίσει να υποψιάζεται, να υποπτεύεται

κοκκινίζω μέχρι τα αφτιά

κατακοκκινίζω , ντρεπομαι

Τραβάω κάποιου το αφτί

επιπλήττω κάποιον, του κάνω παρατήρηση .

Πραιό χουι των δασκάλων και καθηγητων ΜΕ.

Δεν πιστεύω στα αφτιά μου

για κάτι ξαφνικό και αναπάντεχο.

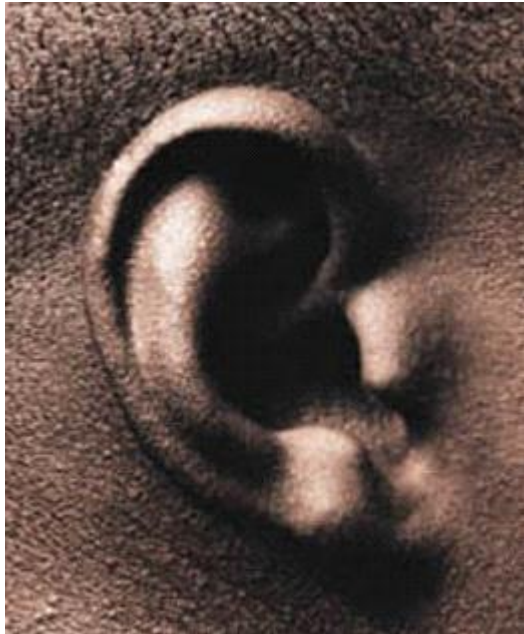
Αντιλογoi

- Να σου πώ!
 - Τι να πεις, που να σου πει ο παπάς στ' αυτι κι' ο διάκος στο κεφαλι.
- Σημαινει που να σκάσεις, να ψοφησεις, γιατι στην νεκρωσιμη ακολουθια σε ψελνει το παπας στο δεξι αυτι, και ο διακος στο κεφαλι βλ. εικονα

Παντως συνηθως συμβαίνει το αντιθετο ο διακος βρισκεται αριστερά (κοντα στο δεξί αυτι του πεθαμενου) και ο ιερέας στο βημόθυρο ή Ωραια πυλη απ ουπου και μπαινοβγάνει.

Εικόνες

48. Ἀκούειν, Ἀκουάζειν, Ἀκουάζεσθαι, Διακούειν, Ἐπακούειν, Ὑπακούειν, Αἶειν, Ἐπαίειν, Ἀκροᾶσθαι, Κλύειν, Πυνθάνεσθαι, Ὠτακουστεῖν, Ἐνωτίζεσθαι.

9343.80 περισσότερα

Παροιμίες

Ὅσο μεγαλώνει ο γάιδαρος, τόσο τραναίνουν τ' αφτιά του
Αλλα λέει η θειά μου κι άλλα ακούν τα αφτια μου
Το ξένο μάτι ειν' καρφί, το ξένο αφτί ντουφέκι
Αν η αγκούσα φώναζε να χεις αφτιά να βούλωνες

Ποίηση

Οι κατοχοι μεγαλων αυτιων γαιδαροι και λαγοι ενεπνευσαν τους σατιρικούς ποιητες

Ηταν ενας γαιδαρος με μεγαλα **αφτια**.

Συγχαριασματα στα γενεθλια γιαδαρου
Η ανοιξη

Η μπαλαντα του κυρ-Μεντιου
Θυσία

Λασκαράτος

Βαρναλης

Περισσότερα στο Βρέ Ζών Λημμα ΓΑΙΔΑΡΟΣ

Η τιμωρια της κοπης των αυτιων κατά την Βυζαντινη διαπομπευση αφησε τα ίχνη της σε ένα πολύ μεταγενέστερο ποντικό Ποίημα.

Εγώ ποπάς κι ίνουμε

Εγώ δεν γίνομαι παπάς
Εκτύπωση από: <http://www.stixoi.info>

Στίχοι: Παραδοσιακό

Μουσική: Παραδοσιακό
Εκτελέσεις: Αχιλλέας Βασιλειάδης

Εγώ ποπάς κι ίνουμαι σο ιερόν κ' εμπαίνω σίντε θα ψάλλω τραγωδώ σασεύω κι απομένω.	Εγώ παπάς δε γινομαι στο ιερο δεν μπαινω καθως θα ψάλλω θα τραγουδω θα τα χάνω και θα απομένω (άναυδος)
---	--

Επωδός

Απ' αδά κι απάν' μη πας κόφτ' τ' ωτία σ' ο ποπάς όσο και να εν ποπάς εν άλλο κι ξομολογά σεν	Απο εδώ και πέρα να μην προχωρήσεις γιατί ο παπάς θα σου κόψει τ' αυτιά όσο και νά' ναι [ανεκτικός] είναι παπάς άλλη φορά δεν θα σ' εξομολογήσει
Ας λέγω σας ντο είπε με ένας καλός ποπάς έμορφον είδες φίλε τόν το κρίμα σ' μη ρωτάς.	Ας σας πω τι μου είπε ενας καλός παπάς "είδες ενα όμορφο; φίλα τον μη ρωτάς αν αμάρτησες"

Επωδός

Απ' αδά κι απάν' μη πας κόφτ' τ' ωτία σ' ο ποπάς όσο και να εν ποπάς εν άλλο κι ξομολογά σεν	Απο εδώ και πέρα να μην προχωρήσεις γιατί ο παπάς θα σου κόψει τ' αυτιά όσο και νά' ναι [ανεκτικός] είναι παπάς άλλη φορά δεν θα σ' εξομολογήσει
Επήα στον πνευματικόν είπα την αμαρτία μ' ατό είπε με τηδέν κ' εν ποίσον από άλλον μίαν.	Πήγα στον πνευματικό είπα την αμαρτία μου. Αυτος μού ειπε "τιποτα δεν ειναι. Κάνε το αλλη μια φορά"

Επωδός

Απ' αδά κι απάν' μη πας κόφτ' τ' ωτία σ' ο ποπάς όσο και να εν ποπάς εν άλλο κι ξομολογά σεν.	Απο εδώ και πέρα να μην προχωρήσεις γιατί ο παπάς θα σου κόψει τ' αυτιά όσο και νά' ναι [ανεκτικός] είναι παπάς άλλη φορά δεν θα σ' εξομολογήσει
--	---

Περισσότερα για τη <[ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗ](#)>

Επώνυμα

Αυτιάς αλλά και Κουφόπουλος : Δημοσιογράφοι του ΣΚΑΪ

Η τιμωρία της κοπής των αυτιών κατά την Βυζαντινή διαπόμπευση έδωσε τα επώνυμα.

- **Κουτσόφτας,**
- **Κουτσαφτάκης,**
- **Κουτσαφτόπουλος**
- **Χαλόφτης**

Κουτσ-: προθεμα συνθέτων λέξεων

αυτός που έχει κομμένο ή κατεστραμμένο ή χωλό ή σπασμένο το αντικείμενο ,συνήθως μέλος που δηλώνει το δεύτερο συστατικό της σύνθετης λέξης.

Κουτσοδόντης , κουτσοφλέβαρος, κούτσαυλος (αυλός=κνήμη), κουτσοπερνώ, κουτσοπίνω κα
Στις προσπάθειες να "διορθωθεί κάπως" το επώνυμο έχουμε το κοψό- να γίνεται κοτσο-
αλλά και κοστο-
Κοτσο-βίλλης*, κοστο-μήρης , κοστο-βάρης (από το κουτσο και βαρύς) κα.

*)Βιλλιν = το πέος στο κυπριακό ιδίωμα. Η καυλοτομή ήταν ποινή για τυς αλογευομένους στο Βυζάντιο.

Επιθετα

Ευηκοον ους

Ομοηχα

Αυτηκοος μαρτυς (ως αυτοπτης) Απο το "αυτός" και όχι από το αφτι.
Πολλες λεξεις, συνήθως αντιδανεια, μοιαζουν να εχουν σχεση με το αφτι αλλα προερχονται από το αυτός. Τουτο γιατι οι Ιταλοι γραφουν automobile και προφέρουν αλα Λατινικά Αυτομόμπιλε, Autentico αουτέντικο, automatico αουτομάτικο.

Δεν συμβαινει το ιδιο με τους Γάλλους και με τους Αγγλους που το «αυτό-» το γράφουν auto- και το προφέρουν «ωτο» .(πχ. Automatic)

Η νεα γραφή αφτι με φ διευκολυνει την ετυμολογία.

Συγγενικά

ακοή = η αισθηση, η αντίληψη των ήχων

αφτιάς = ο με μεγάλα αφτιά και επώνυμο **Αυτι-άς** όπως Παλαμ-άς η Μυταρ-άς

αμφωτίς προστατευτικό των αφτιών στα αρχαία κράνη.

Βύσμα

βουλωμα των αυτιων αο υπερβολικη εκκριση κυψελίδας

ενώτιον κν . **σκολαρικι** < σχολαρίκιον [ενν. ενώτιον]. Βυζαντινη ονομασια σωμάτων στρατου: οι Σχολές της Δύσης οι Σχολές της Ανατολής. ειχαν δικα τους διακριτικα ενωτια (σκολαρίκια ενωτια).

Κωφός

Κν κουφός

Παροιμια. « Στου **κουφού** την πορτα οσο θελεις βροντα»

Το παρομοιο **κούφος** δημιουργει παρανοησεις

Πχ. Η ΦΡ Μας **κουφανε**ς δεν σημαινει μας εκανε **κωφους** αλλα μαλλον μας εκανε

κούφους δηλ. **ανοητους**, να μην ξερουμε τι να κανουμε με αυτά που μας ειπες.

Αλογοσκούφης = παρ-αλογος και κουφος , κουφάλογο

Συγχεεται με το κωφλαλλαλος που δεν είναι αναγκαστικα βλάκας.

κυψελίς

κν. Κερι. Έκκριση του έσω ωτός

λαβύρινθος

τύμπανον

ωτοασπίς

ωτίτις> παρωτιτις ή παρωτίτιδα

ωτορινολαρυγγολόγος ή ωριλά ή ΩΡΛ

ωτακουστής

Βιβλιογραφία

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΣ - ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ -Β ΤΟ ΒΗΜΑ 2013